

[Haustrup Clemmensen.]

forslag der var vedtaget også med socialdemokratiets støtte. Men det er trods alt en kendsgerning, at når 82 lovforslag i denne samling vedtages også med socialdemokratiets støtte og kun 6 må savné socialdemokratisk støtte, kan den nuværende regering vel ikke have været så voldsomt udfordrende i en vanskelig periode med problemer og opgaver, der krævede standpunkttagen og stillingtagen.

Det er ikke min opgave her i dag at fælde dom over eller give karakter for mindretallets politiske dispositioner i de 4 måneder, der er gået. Men man må måske have lov at konstatere, i al stilfærdighed naturligvis, at det var, som om rollen som opposition var socialdemokratiet noget uvant; vi andre havde en længere og større erfaring på dette område at trække på. Det synes også, som om man til at begynde med var meget bekymret for hele det danske samfunds velfærd, fordi der ikke var en socialdemokratisk ledet regering. Alligevel har der, efter at den første fornærmelse har sat sig, været mulighed for på en række konkrete områder at finde frem til et samarbejde og også til saglig enighed om så store områder som kildeskattelovgivningen og endda om væsentlige dele af afskrivningslovkomplekset, nemlig bygningsafskrivningerne.

Men ser vi på de opgaver, der i disse måneder har været arbejdet med, er det også her nødvendigt at gøre sig klart, hvordan de udenlandske konjunkturer har spillet ind. Ingen vil vel benægte, at der glædeligvis — og det ønsker regeringen naturligvis ikke at tage nogen ære for — har vist sig en opmuntrende udvikling på en række af de markeder, hvor Danmark skal afsætte sine varer. Ikke mindst har den vesttyske konjunkturudvikling givet os dog noget større forhåbninger. Men omvendt ved vi også, at der andre steder stadig er betydelige vanskeligheder på de markeder, hvor Danmark har sine afsætningsområder. Jeg nævner blot Storbritannien, hvis økonomi stadig er så anspændt og vanskelig, at det er en belastning for dansk eksport til dette vigtige marked. Også den amerikanske kapitalstrømning har medført vanskeligheder for vor eksport til Amerika og betydet, at hele den internationale likviditet er blevet svækket. Der er derfor ikke tvivl om

— omend der kan være visse lyspunkter i konjunkturudviklingen — at Danmark stadig har vanskelige udenlandske konjunkturer at gå op imod.

Det er på denne baggrund, den økonomiske saneringsopgave skal løses. Det var det først fornødne allerede af den grund, at betalingsbalanceunderskuddet var så katastrofalt, som det var, og fordi vanskelighederne ved at optage yderligere udenlandske lån blev mere udprægede, end de var før. Derfor var en stramning i finanspolitikken en forudsætning for, at man kunne nå til en lempelse af ikke mindst erhvervenes anspændte likviditetsmæssige situation.

Nu var hr. Per Hækkerup jo så ivrig for at tegne et billede af Danmark i de pågældende 4 måneder. Jeg forstod endda, at den socialdemokratiske ordfører havde brugt megen tid på at læse både om landbrugsministerens og andre ministres udtalelser. Det havde måske været gavnligt, om hr. Per Hækkerup også havde haft tid til bare at ofre et par øjeblikke på at studere kursudviklingen. Den fremgår jo af dagens aviser, så der skulle vel ikke være så stort besvær derved. Det havde i hvert fald været et led i billedet, som burde være taget med, at renteudviklingen i det danske samfund har haft en væsentlig anden retning end under den tidligere regering. Selve den effektive rente er faldet med over 1 pct. Hvad det betyder for boligbyggeriet, både etageejendomme og parcelhusene, og hvad det betyder for erhvervslivets muligheder for at skabe nye arbejdspladser, bør og kan ikke undervurderes. Det er vel på en ganske almindelig lejlighed 1.000 kr. eller mere, der spares i årlig husleje, og det blot i kraft af den nedgang i den effektive rente, der allerede er konstateret.

Det burde måske også have påkaldt sig socialdemokratisk opmærksomhed, at prisudviklingen synes at være noget afdæmpet, og at valutaudviklingen synes at have et noget gunstigere forløb end tidligere, hvortil kommer, at der nu er taget initiativ både til forbedrede opsparingsordninger og forbedrede afskrivningsordninger.

Det er klart, at en af de væsentligste opgaver i denne periode må være fortsat at følge beskæftigelsen med den allerstørste interesse. Når nu hr. Per Hækkerup var så